

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

673. An constitui possit procurator ad beneficium idem accipiendum & dimittendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ne facta per Papam motu proprio) & sic illico Ecclesia in primo libertatis statu reposita, pensio amplius peti nequeat; ad eum ut Judex ex officio nemine etiam opponente, pensionarium agentem repellere valeat. Citat pro hoc Gamb. de off. leg. l. 6. n. 484. Tond. de pens. c. 77. n. 25. &c.

Questio 671. Qualiter amittatur possessio exigendi pensionem?

Respondeo primò: Tunc pensionarius dicitur amisisse possessionem naturalem, seu spoliatus possessione naturali pensionis, quando pensionem petiit ab eo, qui eam illi solvere consueverat, & is solvere non vult. Nam eò ipso, quod solvere recuset, spoliare videtur pensionarium possessione. Azor. p. 2. l. 8. c. 13. q. 2. citans Innoc. in c. suborta, de sent. & rejudic. & Decium conf. 136. Lott. l. 1. q. 38. n. 214. ubi: probando, pensionem semel petitam, & titulari eam negasse, probatur amissa naturalis possessio; quia illa denegatio intenta est ad spoliationem naturalem possessionis. Citat pro hoc Guido, Papam. decis. 629. per tot.

2. Respondeo secundò: Posito autem, quòd possessio naturalis fuerit amissa per dictam denegationem solutionis, quòd, si pensionarius per decennium acquirerit illi denegationi, negligendo petere solutionem, abiecit etiam animum possidendi, sic ipsam quoque civilem possessionem per lapsum tanti temporis, quasi ejus oblitus, amittit. Lott. loc. cit. n. 215. citans Bart. in l. si ve possideris n. 8. c. ne probat. Covar. ad regul. possessor. p. 1. sub. n. 3. Bald. conf. 12. n. 11. l. 1. &c. Subjungit tamen Lott. n. 216. Rotam idiplum non admittere, sed ut sit locus amissioni civilis possessionis, id exigere, ut naturalis possessio per alium fuerit occupata, qualiter illa ab alio occupata non est, ubi adest solum simplex illa denegatio titularis, ut Rota in Aquilegens. pens. 21. Maii. 1610. Sic quoque ait Lott. loc. cit. n. 218. illud, quod unus possidet naturaliter tantum, & alius civiliter tantum, non posse applicari controversia super possessione, vel quasi possessione pensionis. Nam licet pensionarius possideat tantum civiliter, titularis tamen non potest possidere naturaliter; cum pensio sit quaedam servitus, & res sua nemini serviat juxta l. in re communi. ff. de servitut. urbanor. praedior. Porro pensionarius spoliatus possessione naturali per denegatam ei à titulari solutionem, potest agere judicio de spolio, & judicio possessorio ad recuperandam pensionem. Azor loc. cit. citans Caccialup. q. 18. Rotam de restitut. spoliat. decis. 24. in antiq. An autem, & qualiter agens hoc judicio teneatur ostendere titulum, dictum est alibi. Vide de hoc Azor. loc. cit. & Lott. loc. cit. à n. 220.

PARAGRAPHVS IX.

De Resignatione per Procuratorem.

Questio 672. An, & à quibus, & quorum beneficiorum resignatio fieri possit per Procuratorem?

Respondeo ad primum: Possit fieri resignationem per Procuratorem. Garc. p. 11. c. 3. n. 142. Paris. l. 9. q. 1. n. 1. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 4. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 22. q. 1. affirmantes, hanc esse con-

stantem omnium sententiam ex l. labeo. ff. de usucap. ubi, quòd, qui potest aliquid per se, possit etiam idem per alium, nisi lege prohibeatur. Item in l. 1. ff. de Procurat. ubi, quòd usus mandati necessarius sit, quando nostris rebus superesse non possumus vel volumus. Jam verò lex nulla prohibet, resignationem beneficii fieri per procuratorem, nisi in casu unico; nimirum, dum resignationem faciens commoratur in Curia Romana; usus siquidem & stylus obtinet, ut praesentes in curia Romana non nisi per se ipsos consentum praesent resignationi (intellige, consentum illum magnum ad distinctionem consensu parvi praestiti in portione supplicae, qui etiam per Procuratorem in eo casu praestari non prohibetur) idque vi regulae Cancellariae quae est 24. Pauli IV. ubi sic dicitur: *Apostolica littera nullatenus expediantur, nisi resignans vel cedens, si praesens in Romana Curia fuerit, personaliter, alioquin per Procuratorem ad hoc ab eo specialiter constitutum expeditioni hujusmodi in eadem Cancellaria expressè consenserit, &c.* Castrop. loc. cit. Azor. loc. cit. q. 8. Chok. ad citatam reg. n. 39. Paris. l. 8. q. 8. n. 22. quae regulam obligantur quicunque, etiam in magna dignitate, etiam Cardinalia Constituti. Unde dum Cardinales resignant, hunc suum consentum praestant per syngrapham propria manu subscriptam, & missam ad Notarios Cancellariae, vel Camerae. Vel hi Notarii ad ipsos accedere solent, ut hunc eorum consentum excipiant, Azor, Chok. Paris. l. 8. q. 12. & cum eo Chok. id limitant, ut procedat, dum hic consensus praestatur in Cancellaria, non verò dum praestatur in Camera; quòd Notarii Camerae, ad praestandum ibi consentum admittant etiam Procuratores praesentium. Hinc jam

2. Respondeo ad secundum. Hoc unico igitur casu excepto, omnes, qui possunt per se resignare, possunt etiam constituere Procuratorem ad resignandum. Paris. l. 9. q. 1. n. 5. Sic in specie poterit id infirmus, etiam morti proximus. Azor loc. cit. q. 1. Paris. loc. cit. à n. 7. modo sit sanae mentis; destitutus enim usu rationis Procuratorem constituere nequit. Paris. loc. cit. à n. 13. Et sic Constituti in qualunque dignitate eam resignare possunt per Procuratorem. Azor loc. cit. q. 1. à n. 10. Sic è contra, qui per se nequeunt resignare, resignare quoque non valent per Procuratorem, Paris. l. 2. n. 22. tales esse dicens minores. Vel etiam, ut idem ibidem, qui constituere nequeunt Procuratorem. Hinc infero &

3. Respondeo ad tertium: Omnia beneficia resignari possunt per Procuratorem. Paris. l. 9. q. 2. n. 1. etiam maxima, & ipse Papatus. Paris. ibid. n. 2. De cetero potest resignatio per Procuratorem fieri tam coram Ordinario, quam in Curia in manibus Papae, modo coram Ordinario fiat pure; cum coram illo nec ipse Principalis in favorem, aut sub alia conditione resignare queat. Paris. l. 9. q. 5. n. 1. Porro quòd dictum de resignatione, procedit quoque de resignatione permutationis gratia, ita ut permutari quoque possint beneficia per Procuratorem. Paris. l. 9. q. 1. n. 3. citans Bellam. de permur. benef. p. 8. q. 2. n. 9. ac dicens, esse communem.

Questio 673. An constitui possit Procurator ad beneficium idem accipiendum, & dimittendum?

Respondent negativè Castrop. loc. cit. n. 2. Azor loc. cit. q. 7. Paris. l. 9. q. 10. citans Bellam. ubi ante n. 17. eò quòd constitui nequeat Procurator ad be-

neficiam, quod tunc actu non habet Principalis, & nemo jure acceptare possit beneficium, habens in animo illud mox dimittere. AA. iidem.

Quaestio 674. Quinam constitui possint Procuratores ad resignandum, & in specie, num laicus?

Respondeo ad primum: Regulam ab omnibus communiter receptam esse, quod omnes esse possint Procuratores ad resignandum, Paris. l. 9. q. 3. n. 2. juxta tit. ff. & c. de Procuratorib.

2. Respondeo ad secundum: Potest etiam laicus constitui Procurator ad resignandum beneficium Ecclesiasticum. Laym. in c. non indiscretè. de Procurat. in c. n. 2. Azor. cit. c. 22. q. 2. Castrop. cit. §. 4. n. 2. Paris. cit. q. 3. n. 12. (licet is n. 20. dicat, quod etsi ipse viderit, sic in praxi servari, ut etiam laici constituantur ad resignandum, tutius tamen esse, ut constituantur Clerici, juxta gl. mox citandam) citantes Rebuff. in pr. p. 3. tit. de Procurat. ad resign. conf. n. 17. & gloss. communiter receptam in Clem. unic. de Procurat. v. Procuratorum, contra Vitalin, non enim Procurator suo, sed constituentis nomine cedit beneficio, habetque se ut nudus minister, declarando mentem constituentis. AA. iidem. Unde & ad acceptandum beneficium constitui potest, ejusque collationi praebere assensum nomine Principalis sui. Laym. Azor. l. cit. Paris. loc. cit. n. 19. juxta c. accedens. de prob. Et sic in genere, laicus in causis & negotiis spiritualibus, dum ei nudum mandatur ministerium, alieno quoque nomine agit & defendit, nullumque in eo jus radicatur, constitui, & esse potest Procurator. Laym. loc. cit. n. 1. citans Anchar. in cit. c. non indiscretè & Bartol. in l. quod possessio. §. etsi possessio. ff. de acquir. possess. Item Paris. cit. q. 3. n. 20. citans Decium in c. decernimus. de judic. in 6. contra Abb. in cit. c. decernimus, cujus doctrinam, quod laicus ministerialiter tractare nequeat negotia ecclesiastica, veram non esse, ait cit. n. 20. Paris. Praeinde non obstat, quod in causis Ecclesiasticis laicus nequeat esse iudex; siquidem in iudice fundatur potestas & jurisdictio, quae si Ecclesiastica est, non cadit in laicum; in Procuratore autem potestas est magis vicaria, & ministerialis tantum. Laym. cit. n. x. Quin & quoties non quaestio juris, sed facti tantum controversitur in causis spiritualibus, seu ecclesiasticis, laicum posse cognoscere, tradit Paris. loc. cit. n. 14. citatis pluribus. Item posse eum esse executores testamenti ad pias causas, tradit ibidem citato Baldo & Decio in cit. c. decernimus. Neque obstat, quod in causis ecclesiasticis nequeat esse arbiter. c. cum contingit. de arbit. nec statuere de rebus Ecclesiasticis. c. bene quidem. d. 46. nec interesse electioni Praelati Ecclesiastici. c. Messana. de electi, nec esse Collectot, nec Subcollector decimarum Papalis, &c. haec enim, ut Paris. cit. n. 20. non nudum ministerium sonant. Quod hic dictum simpliciter de resignatione, idem etiam procedit in permutatione, ita ut etiam ad permutanda beneficia, laici constitui possint Procuratores. Paris. l. 9. q. 3. n. 13. citans Gamb. in c. 1. de rer. permut. in c. n. 123. & Rotam de cis. 8. de procurat. in antiq. n. 5.

Quaestio 675. An Monachus, aliusve Religiosus constitui jure possit Procurator, per quem beneficiatus secularis resignet suum beneficium saculare?

Respondeo: Tamen si Monachus, aut Religiosus eligi nequeat Procurator ad lites & judicia, juxta Clem. religiosus. de Procurat. Paris. l. 9. q. 4. n. 1. cum tamen constitui possit Procurator ad tractanda alia negotia, praesertim Ecclesiastica (urpote in quibus agere potest per se) posse quoque eum constitui Procuratorem ad resignandum tale beneficium; cum id specialiter non prohibeatur, ceuset Card. Zabarell. in cit. Clem. religiosus, apud Azor. cit. c. 22. q. 3. & in Clem. 2. de rescrip. n. 2. apud Paris. n. 17. Idem quoque ceuset Azor. cit. q. 3. Castrop. loc. cit. n. 2. sub hac tamen limitatione; si Superior illius in hoc consentiat, quem tamen, dicit Castrop. citato Rebuff. & gl. consentire non debere, nisi religio cedat in utilitatem conventus; ed quod c. Monachi. 2. 16. q. 1. caveatur, Monachos tractare negotia Ecclesiastica, nisi monasterio utile sit, & Abbas praecipiat. Nihilominus Paris. cit. q. 4. n. 6. absoluit id negat haece expressis; verior est opinio, ut religiosus constitui nequeat Procurator ad resignandum, & sic non solum ad lites, causas, judicia, sed neque ad negotia etiam extrajudicialia. citat pro hoc Vitalin. in Clem. si religiosus, v. officium, n. 3. (quem etiam n. 18. dicit intelligere illum textum generaliter, hoc est, de astrictis religioni, sive monachali, sive alteri) Rotam in Senens. pensio. 1. Jun. 1545, rationem desumit ex statu Monachorum, qui ne retrahantur à divinis, & detur eis materia evagandi, aliena negotia accipere, nec exequi debent.

Quaestio 676. An Cardinalis esse possit Procurator ad resignandum?

Respondeo affirmative, Paris. l. 9. q. 3. n. 2. ex Caputaq. ac dicit, sic communiter servari de fide; nisi forte dedeceret dignitatem illam suscipere id ministerii nomine alterius inferioris.

Quaestio 677. An, & qualiter plures simul Procuratores constitui possint ad resignandum?

Respondeo ad primum; posse ab uno duos, vel tres, vel plures simul constitui Procuratores ad resignandum idem beneficium. Castrop. cit. §. 4. n. 2. Azor. cit. c. 22. q. 4. Paris. l. 9. q. 3. n. 21. citans plures alios, ac dicens, sic videri D. communiter concludere. in Clem. unic. de renunciat.

2. Respondeo ad secundum: possunt hi Procuratores constitui vel in solidum, ita ut singulis detur potestas in solidum cedendi tali beneficio; & tunc quisque eorum resignare potest absque interventu alterius. Castrop. Azor. l. ult. cit. Paris. cit. q. 3. n. 22. dicens, sic constitui posse plures in solidum, etiamsi expressè non dicat Constituens: constituo N. & N. & quemlibet in solidum; & n. 23. subjungens, ceuseti constitutos singulos in solidum; ubi Constituens in mandato apposuit Clausulam: promittens habere ratum, quidquid ab iis, seu altero iporum gestum factumve fuerit, vel constitui possunt plures non in solidum, sed in simul; & tunc non sufficit consensus unius, sed requiritur consensus omnium. Castrop. Azor. l. cit. Paris. cit. q. 3. n. 26. dicens, id sine exceptione ab omnibus communiter receptum. Necessarium tamen non est, ut omnes simul consensum praestent; sed sufficit unum post alium praestare consensum AA. iidem. Paris. n. 27. citantes Sarnens. l. 1. decis. 144. Quin &, si unus ex iis non in solidum constitutus contentus, & dein